

ELEONORA POSTEN

LOVÖ HEMBYGDSFÖRENINGIS TIDNING

Nummer 1 Mars 2019 Årgång 27

Clas Florgård. Foto Håkan Svensson.

Kenneth Bengssons vinterbilder av lyckliga kor i snö blir en hyllning till årets alltför korta snövinter.

ORDFÖRANDENS SPALT

Det är en glädje att utse årets Lovöperson och uppleva att utmärkel-sen betyder mycket för den som utses. Det

finns många på Lovön som är värda uppmärksamhet. Vi vill därför utveckla serien personporträtt till att omfatta både invandrade Lovöbor och andra personer som betyder eller har betytt mycket för Lovön. Porträttet på omslaget är Clas Florgård, den diskrete aktivisten, som reagerar när myndigheter och politiska partier motverkar demokratin, exempelvis bygger nya motorvägar som påskyn-dar den kommande klimatkatastrofen. Clas engagerar sig också i problemet med MTB-cyklisterna på Fornstigen.

Vi står i början av ett nytt verksamhetsår. Jag hoppas att året blir aktivt. Vi har exempelvis en ny arbetsgrupp som främst ska bygga upp Lovö museum. Gruppen behöver fler som vill arbeta praktiskt. Bagarstugan är redo för nya bakäventyr. Den är så fin med sitt nya brädgolv i stora rummet och kammarens vedspis som gör det möjligt att sammanträda även vid kall väderlek.

Många medlemmar blev mycket irriterade när de fick en avi från PostNord. Om de ville få ut en försändelse som hade frankerats för lågt måste de komma till postkontoret och betala 23:- Ingen avsändare! Vad kunde det vara? Nyfikenheten vann ibland och vem kunde boven vara? Jo – Lovö hembygdsförening! En medlem ringde från Postens kontor i Tappström och berättade om alla EleonoraPosten som låg och väntade i en blå låda. Det var den 28 december. Jag körde dit ”på stubinen” och betalade straffavgiften för alla medlemmar. Posten lovade att kuverten skulle delas ut med brevbärningen den 2 januari. Det fungerade inte helt. Flera medlemmar kom till posten efter den 2 januari och tvingades betala ytterligare 23 :-! Nu ringde jag flera postchefer. Om vi underfrankerar i framtiden kontaktar posten mig – jag betalar för alla försändelser, som sedan delas ut. Medlemmarna kommer inte att märka någonting. Kan du gissa orsaken till underfrankeringen? Svaret finns på annan plats i tidningen nämligen sidan 12.

Bertil Ottoson

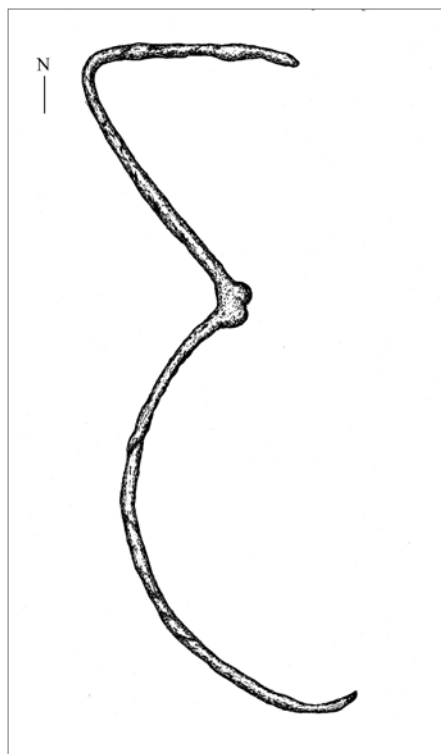
FÖRETEELSER OCH LEVNADSÖDEN UNDER JÄRNÅLDERN PÅ LOVÖ

Här följer fortsättningen i serien om "Företeelser och levnadsöden under järnåldern". Denna artikel tar upp två skelettgravar från sen vikingatid med dess symboliska företeelser i en tid mellan hedendom och kristen påverkan. Arkeologiska institutionen vid Stockholms universitet bedrev årligen seminarie- och forskningsgrävningar på Lovö, från år 1958 till år 2007 under ledning av undertecknad.

DE KRISTET BEGRAVDA VIKINGARNA SOM EGENTLIGEN VAR HEDNINGAR

På det undersökta gravfältet Raä 34 Lunda/Berga, som är Lundabyns stora vikingatida gravfält, finns både brandgravar (37 st) och skelettgravar (37 st). Skelettgravskicket anses vara en kristen påverkan. Fynden i dessa gravar är få till skillnad från brandgravarna. Ibland finns endast en järnkniv, kanske en sölja eller spikar från en träkista. Man har grävt ett manslångt schakt, ofta i Ö-V-lig riktning (de äldsta i SV-NÖ) i vilket man sänkt ned en träkista och lagt den döde i. De äldsta skelettgravarna kan ha huvudriktningen antingen i NÖ eller i SV medan de yngre har huvudet i V. På den yttersta dagen skulle den begravda kunna resa sig i graven och se ljuset i Ö (eller Jesu uppståndelse i påsktid). Över skelettnedgrävningen har man lagt en stenpackning, ofta med kantkedja, samt en övertäckande jordmantel.

I södra delen av gravfältet Raä 34 finns två skelettgravar (A71 och A72) med ovanliga ytfynd. De ligger nära varandra. I A71 påträffades en torshammarring under en kantkedjesten och i A72 påträffades en fragmentarisk torshammarring ytligt i graven. Torshammarringar är hedniska sym-

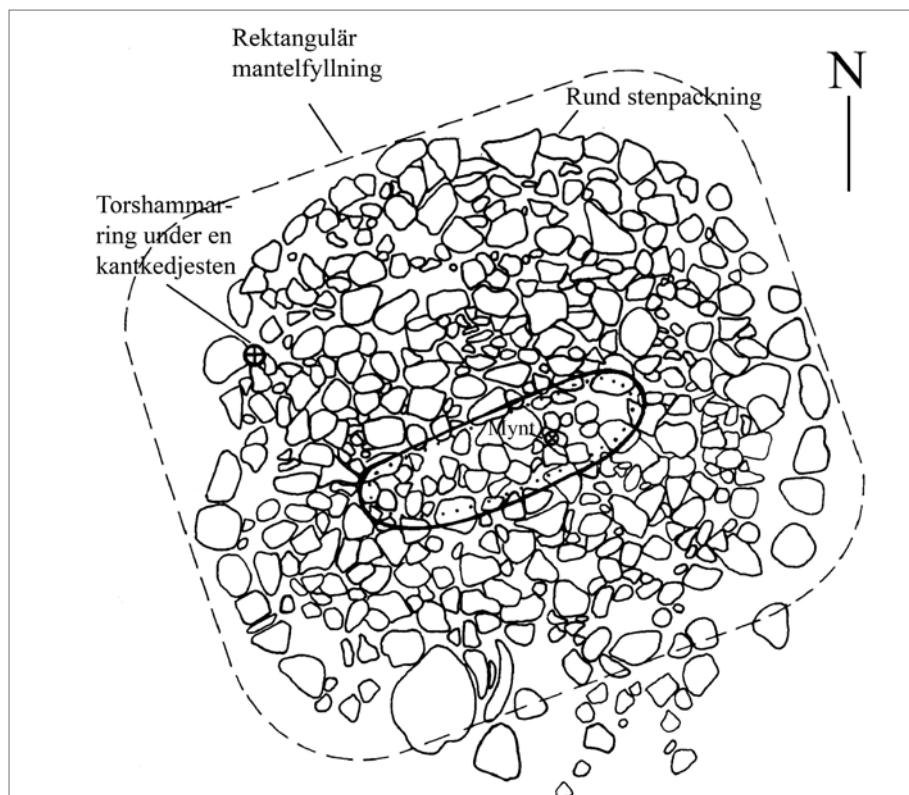

Den åt öster "öppnade" torshammarringen i den kristna skelettgraven A71 på gravfältet Raä 34, Lunda/Berga. Ursprunglig diameter var ca 12 cm. Hängen som torshammare och små ringar fanns ej (borttagna?). Varför man "öppnat" ringen är oklart – kanske ett blidkande?

Torshammarringen hade lagts ned i efterhand under en kantkedjesten.

bolter och här kan man föreställa sig att någon "som visste bättre" om de dödas verkliga religiösa uppfattning har gått tillbaka till graven (kanske i hemlighet) efter den officiella begravningsakten och i ytan grävt ned torshammarringen för att blidka den döde. Torshammarringen i A72 ligger i SÖ-delen och i A71 i NV-delen, d.v.s. nära och mot varandra och är kanske nedlagda vid ett tillfälle i all hast. Kanske de begravda i dessa gravar var makar eller nära anhöriga med samma hedniska trosuppfattning (innerst

inne) men som fick en officiellt "kristen" begravning. Torshammarringen i A71 som låg under en kantkedjesten tycks vara uppbruten (med öppningen åt öster!) och de symboliska hängena – torshammare från guden Tor och små ringar från Oden saknades – kanske en avsiktlig symbolisk handling, ett blidkande så att det hedniska inte blev *för* starkt? A71 kan dateras till andra hälften av 1000-talet (eller senare) genom ett silvermynt (Heinrich IV) präglat 1060-1065 e.Kr.

Skelettgraven A71 hade en rund stenpackning (en hednisk evighetssymbol) men överst en tydlig rektangulär jordfyllning (som kyrkorummet eller formen på den heliga skrift?). Under en kant-

kedjesten i NV hade man lagt ned en (åt öster) uppbruten torshammarring. Ett mynt i skelettnedgrävningen var präglat 1060-1065 e.Kr.

Stenpackningen i A 72 var rund med rund kantkedja. A71 hade en tydlig *jordöverbyggnad* med *rektangulär form* men den underliggande före undersökningen osynliga stenpackningen var rund med rund kantkedja (se fig). Den runda formen användes nästan alltid i den hedniska begravnings-traditionen och kan bl.a. symbolisera den eviga cirkeln. Kan den rektangulära överbyggnaden här symbolisera det kristna, kanske kyrkorummet, eller formen på den heliga skrift? En tidig träkyrka har troligen funnits vid den nuvarande stenkyrkan. Många "kristna" skelettgravar har rektangulära stenpackningar och formen behöver inte vara av praktisk eller skrymmande art. Här i A71 kan man reflektera över om begravningsdeltagarna valt den runda formen specifikt till den döde med vetskap om dennes innerst hedniska tro – den runda formen behövde ju då inte synas för eftervärlden men den rektangulära jordmantel ovanpå blev ju då den ("kristna") officiella formen som syns utåt?

I detta sammanhang skall också nämnas att det i "kristet påverkade" vikingatida skelettgravar ibland i ytan kan påträffas andra hedniska symboler, t.ex. eldslagningsflinta eller obrända djurben, bl.a. från häst. I skelettgraven A91 på Raä 34 fanns både en obränd eldslagningsflinta, hästbroddar och ett fotben från häst (språngben höger bak) – alla hedniska symboler. Fotbenet kanske skulle blidka dödsgudinnan Hels halta häst – hon som hämtade den döde på vägen

till dödsriket Hel. Hästbroddarna skulle säkra färden på vägen som uppges vara hal och kall och gå nordvärt och nedåt.

Att religionsskiftet varit utdraget, troligen i ett par hundra år, vittnar flera mycket sena (hedniska) *brandgravar* om. På Raä 34 Lunda/Berga finns några brandgravar som kan dateras till andra hälften av 1000-talet och sannolikt även till 1100-talet (se Eleonoraposten Nr 4, år 2018). Den hedniska trosuppfattningen fanns nog kvar i mångt och mycket en bra tid efter det officiella kristnandet.

LITTERATUR:

- Petré, Bo. 2010. *Arkeologiska undersökningar på fornlämning Raä 34, Lunda/Berga, Lovö sn, Uppland. Gravfält från vikingatid och romersk järnålder samt boplatslämningar från bronsålder*. Lovö Archaeological Reports and Studies. Nr 9. Department of Archaeology. Stockholm University. (finns på Arkeologiska institutionens hemsida).
- Petré, Bo. 2011. *Arkeologiska undersökningar på fornlämning Raä 28, Söderby, Lovö socken, Uppland. Gravfält från vendel- och vikingatid samt några gravar och boplatslämningar från bronsålder*. Lovö Archaeological Reports and Studies. Nr 10. Department of Archaeology. Stockholm University. (finns på Arkeologiska institutionens hemsida).
- Petré, Bo. 2018. *Forntiden på Lovö. Stenålder, bronsålder, järnålder*. Lovö Hembygdsförening.

Bo Petré

CLAS FLORGÅRD, EN DISKRET AKTIVIST

Clas Florgård välkomnar oss på trappan till familjens villa i utkanten av Sigtuna centrum. Den rödvita villan från förra sekelskiftet ligger högt med fin utsikt över Mälaren, vid den djupa vik där Sveriges äldsta stad grundades av Erik Segersäll år 960. I denna skyddade vik kunde Sveriges första kristna kung, Olof Skötkonung, slå de första svenska mynten. Men skyddet räckte inte riktigt utan Sigtuna brändes ner 1187, troligen av estniska vikingar. Sigtuna var ändå fram till 1200-talets slut centralort i Sverige för handel, kyrka och kungamakt.

Clas Florgård kom till Lovön 1946, två år gammal, med sin familj. Modern arbetade på Domänstyrelsen och

fick erbjudandet att som sommarbostad hyra ett av myndighetens torp på Lovön. Familjen Florgård bodde vid Nockeby torg och var en cyklande familj med Lovön som ett favoritmål. Man hade sett flertalet torp på Lovön och visste att Nytorp var en pärla. Ja, hela Lovön fanns i deras hjärtan. År 1941 valde Aina och Sten att gifta sig på trappan till Lovö prästgård. De fick inte gifta sig i Lovö kyrka eftersom Sten Florgård inte var konfirmerad.

Aina och Sten gifter sig 1941

Blackebergs realskola och gymnasium.

Alnarp, Sveriges Lantbruksuniversitet, där Clas fick både grund- och forskarutbildning.

Nu är Clas Florgård professor emeritus i landskapsarkitektur. Hur blir man det? Varken titeln eller utbildningen fanns när Clas började sin utbildning. Vi följer Clas från folkskola till emeritus. Han har alltid varit arbetsam och begåvad. Det leder till många möjliga val. Början var Olovs- lunds folkskola, Blackebergs folkskola, Vällingby folkskola, Blackebergs realskola och gymnasium där Clas tog studenten. Nu blev det svårt. Ville Clas bli civilekonom, tandläkare eller trädgårdsarkitekt? Han sökte till alla tre utbildningarna och kom in på alla tre. Det slutliga valet kunde skjutas upp genom militärtjänstgöringen, den s.k. lumpen.

En klarnande känsla gjorde att Clas ringde rektor Callmar vid Alnarps lantbrukshögskola och då tändes en gnista. Han började en flerårig utbildning till trädgårdsarkitekt, omväxlande förlagd vid Alnarp, Ulltuna och praktiktarbete. Titeln blev Hortonom med trädgårdsinriktning, senare kallad landskapsarkitekt. Nu blev det jobbsök. Clas ville arbeta i

Stockholmstrakten eftersom han den 2 juni 1961 hade träffat Kicki på en gemensam fest för hemvärnsmän och hemvärnslottor. De gifte sig 1966.

Vännen Pär Söderblom drev ett nystartat trädgårdsföretag i Spånga och sökte folk. Clas ringde upp honom och fick jobbet. På ett år expanderade företaget från 6 till 16 anställda. Han arbetade bl. a. med standardisering – normer för hur trädgårdsprojekt skulle genomföras. Clas var bra på att skriva rapporter över de projekt han arbetade med. Nu ville han vidare, men det fanns ingen forskarutbildning. Jo, på Alnarp startade en forskarutbildning, men det var ont om sökande. Slutligen antogs sju sökande och studierna genomfördes efter en modell som kallades styrda självstudier. Metoden krävde begåvning, självständighet och flit. Det passade Clas fint och efter en tid var Clas kvar som enda studerande. Examensarbetet hade titeln "Naturmark som resurs i bebyggelseplanering". Men hur skulle doktorerandet gå till? En professor ville titta på de rapporter Clas hade skrivit genom åren. Han tog en stor bunt från en bokhylla, stoppade dem i en portfölj när han skulle träffa professorn. Denne tog hela bunt, bläddrade genom rapporterna och sade: Du är färdig!

Clas Florgård avskydde miljöprogrammet där byggarna inte tog någon hänsyn till naturen. De skyllde på att det skulle bli dyrare att skydda naturen vid nybyggen. Man måste nämligen skydda växtligheten från byggarna genom att stängsla in den. Hur mycket dyrare skulle bygget då

IBMs huvudkontor, Ormen Långe, invigdes 1978. Handläggande landskapsarkitekt var Clas Florgård. Nu ska området användas till annat.

bli? Clas Florgård undersökte 98 byggprojekt där man tagit naturhänsyn. 90 av dessa blev inte dyrare, men det var besvärligt att skydda naturen. Det finns många exempel på dåliga byggprojekt där man inte skyddade växtligheten. Det tar 50 år innan naturen har återhämtat sig. Men det finns också goda exempel. IBM-bygget i Kista 1977-78 blev ett mönster för andra byggare, mycket tack vare en projektledare, som inte började med svårigheterna. Han sade: Så gör vi! Går det att lösa? Hur ska det lösas? Nu har IBM lämnat lokalerna, men Håkan och jag bestämde oss för att åka dit och titta. Byggnadskropparna sänktes ner i dalar mellan de stora träden. Det måste minimum vara 1,2 m mellan ett träd och fasaden på ena sidan och 10 m på den andra sidan huset. Träden måste skyddas 2 m från marken runt om, både bark och rötter.

Clas Florgård arbetade som undervisningsassistent på Ulltuna i 12 år, från 1981. På en forskningsinstitution måste det finnas en professur. Tjänsten bildades och professuren utlystes. Clas var en av åtta sökande. Han fick tjänsten i Ulltuna där han stannade kvar till sin pensionering. Clas var både idérisk, arbetsam och omtyckt. Ett projekt Clas minns väl är förlängningen av Kungsleden, 20 mil söderut från Kvikkjokk. Han försökte dra leden så att samerna inte skulle störas. Samerna skojade ibland med honom. När han frågade hur han skulle dra leden härifrån till ett knappt synligt mål någon mil framöver rådde de honom att börja med att bestiga ett

omöjligt fjäll. Clas förstod skämtet och ändrade sin frågeteknik till att fråga vilken väg samen själv skulle välja om han skulle vandra till målet.

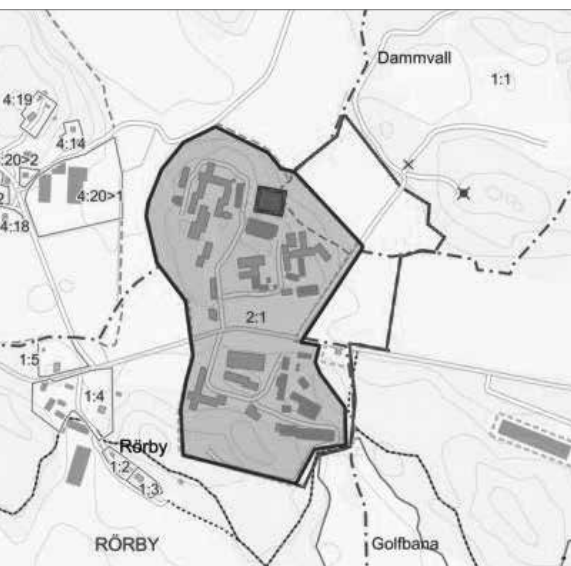
Clas arbetade en del internationellt och i samband med att han blev emeritus skrev kollegorna en festskrift till honom. Sammanfattning av festskriften:

”Konst och vetenskap fordras samtidigt för att fånga landskapsarkitekturens väsen”, hävdade professor Clas Florgård i sin installationsföreläsning år 1995. I denna festskrift till Clas presenteras ämnets vittomspännande bredd i samband med hans nya roll som professor emeritus. I sin forskning har Clas detaljstuderat mötet mellan exploatering och bevarande. Naturmark är begreppet som han allra främst utvecklat med vetenskaplig precision. Den lilla festskriften som du nu håller i din hand innehåller både svenska och internationella bidrag med exempelvis: 1) personliga tillbakablickar på forskningsprojekt

Så har kan naturen se ut nära en mycket stor kontorsbyggnad, Ormen Långe.

och på dråpliga försök att återge resultaten från dem, 2) sakliga rapporter från forskningsfronten, 3) flera vidgande perspektiv på naturmark och landskapsarkitektur samt 4) olika motiv för urban naturmark. Avslutningsvis publiceras ett kapitel som Clas själv skrivit i Formas pocketbok *Spelet om staden*. Festskriften vänder sig till en intresserad allmänhet och till praktiker, forskare, beslutsfattare och studenter som konsulterar, utvecklar och kommunicerar landskapsarkitektur som kunskapsfält exempelvis i relation till andra discipliner. Festskriften utgör ett viktigt dokument över samtida landskapsarkitektur och på det sätt som ämnet utvecklats under närmare ett halvt sekel. Vi på avdelningen för landskapsarkitektur vill på det här sättet tacka Clas och ser fram emot ett fortsatt gott samarbete.”

Här planerar de tre myndigheterna att stänga Rörbyvägen i samband med FRAs expansion

Pensioneringen medförde att Clas fick mer tid för arbete med Lovöproblem. Han skriver mycket bra remisser, till exempel på utredningarna om Förbifart Stockholm. Senast läser vi Clas artikel om förslaget att stänga av väg 825, Rörbyvägen, innan FRA. Många närboende har engagerat sig mot vägstängningen. Trafikverket inbjöd till information i maj 2018 där det antydde att beslutet skulle tas efter sommaren. Även hembygdsföreningen vaknade till och vi undersökte hur ärendet skulle utredas och påpekade att vi är remissinstans. Den stora uppmärksamheten har gjort att berörda myndigheter (FRA, SFV och Trafikverket) har skjutit på utredandet. Ingen verkar veta när utredningen ska börja eller sluta eller om remissförfarandet. Clas huvudargument handlar om de tre kulturhistoriskt viktiga vägarna från Drottningholm mot Lindö, Lovö kyrka och Hogsta/Lambaruudd. För att motivera avstängningen av Rörbyvägen påstår Trafikverket att vägarna mot Lovö kyrka och Rörby är parallella. Kyrkvägen och Rörbyvägen fyller emellertid olika behov och försörjer olika delar av Lovö, och nu som förr kompletterar vägarna varandra. Ingen av dem kan tas bort utan allvarliga följder för boendet, transporterna och friluftslivet på Lovö. Alla historiska kartor sedan 1630 visar att så är fallet. Trafikverket har fel.

Efter sina många sommarvistelser vid Nytorp kände Clas att han måste skriva en bok om Nytorp och se torpinstitutionen i ett större perspektiv. Boken *Torpet Nytorp* med undertiteln *En skärva svensk historia* gavs ut på förlaget Carlssons 2017. Både finansiering och ett lämpligt förlag utgjorde problem. Av slump råkade Clas befinna sig på samma plats som förläggaren Carlsson när han hade manuset i en portfölj. De talade om svårigheten att ge ut böcker och Carlsson bad att få se manuset. Efter en snabb genomgång sade han: "Den här boken vill jag ge ut!" Torpet Nytorp har fått strålände recensioner. I Stockholms läns hembygdsförbunds tidskrift *Ledungen* skriver Lennart Rosander, Stockholms Länsmuseum, att boken om Nytorp har en roll att spela som inspirationskälla och handbok för hembygdsföreningarna. Boken är en kreativ professors verk med såväl detaljbeskrivningar som en historisk genomgång av torpens betydelse för det svenska samhällets utveckling. Det är fattiga och hårt arbetande torpare och lantarbetare som har byggt upp landet – inte stormaktstidens krigarkungar. Torpet Nytorp har en avhandlings noggrannhet och systematik såväl i byggnadens detaljer som i beskrivningen av tomtens förändringar genom tiderna. Sidorna med referenser kan leda till fortsatt forskning.

Lovö hembygdsförening säljer boken, som vi har på kommission från förlaget (200:-), bertil.ottoson@mail.amnesty.se

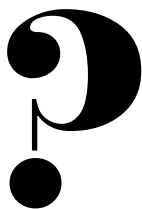
Bild Håkan Svensson, text Bertil Ottoson

Boken Torpet Nytorp

Anders och Clas möter pappa Sten när han kommer från arbetet.

SVAR:

Vi har ett mycket bra tryckeri, som vill göra EP bättre och bättre och prövar bl. a. olika papperskvaliteter. Du har säkert upptäckt att tidningen känns mycket bättre nu än för något år sedan. Färgbilderna blir bättre med vårt nya glansiga papper. Titta på framsidan och känn på pappret. Framsidans Elias Martin-tavla blev väldigt fin på det nya pappret!

Men pappret är inte bara bättre utan även tyngre. EleonoraPosten passerade 50g-gränsen! Dubbelt porto krävdes!

Håkan Svensson leder också arbetet med Lovö museum.

Vill du ingå i arbetsgruppen kan du maila Håkan på hakan@landbo.se

KALLELSE

Medlemmarna i Lovö Hembygdsförening kallas till ordinarie årsmöte onsdagen den 10 april 2019 kl. 18.00 i Klockargården.

Från kl.17.30 serveras lättöl, vatten och smörgåsar, kaffe, the och liten kaka. Den Ekonomiska redovisningen, Verksamhetsberättelsen och Handlingsplanen finns att läsa.

Vid årsmötet skall följande ärenden behandlas:

1. Val av mötesledare och sekreterare
2. Val av två justerare som också är rösträknare
3. Fråga om stämman blivit behörigen utlyst
4. Styrelsens verksamhetsberättelse, finns tillgänglig
5. Fastställande av balans- och resultaträkning för det gångna räkenskapsåret, finns tillgänglig
6. Revisorernas berättelse för kalenderåret 2018, läses upp på stämman
7. Ger årsmötet ansvarsfrihet för styrelsen?
8. Val av föreningens och även styrelsens ordförande för ett år
9. Val av halva antalet styrelseledamöter för två år
Val av en suppleant för två år
Val av två revisorer jämte en ersättare för ett år
10. Beslut angående medlemsavgiftens storlek 2019-20, Styrelsen föreslår oförändrad medlemsavgift 200:- för enskild medlem och 250:- för familj på samma adress.
11. Förslag till stadgerevision (finns på kallelsens baksida). Ändring av stadgar måste beslutas vid två medlemsmöten. Detta är det första.
12. Diskussion om Handlingsplanen 2019 till årsmötet 2020, finns tillgänglig
13. Av medlemmarna väckta förslag, som måste komma till styrelsen senast onsdagen den 3 april för att kunna behandlas på årsmötet.
14. 2018 års Lovöperson, Leif Asp, presenteras och förses med diplom.
15. Årsstämman avslutas

Lovö kyrkokör under ledning av Leif Asp sjunger för oss så att vi förstår varför kyrkokören har blivit en av Sveriges bästa mindre körer.

STADGAR FÖR LOVÖ HEMBYGDSFÖRENING

fastställda 1950 (ändrade 1967, 1995 och 2019). Ord inom parentes föreslås bytas ut. (Ny) markerar en helt ny bestämmelse

§ 1.

Lovö hembygdsförening har till syfte

- att sammanföra alla för Lovö (sockens) kulturminnes- och hembygdsvård intresserade personer,
- att värna om landskapsbilden och skydda Lovö kulturlandskap,
- att värna om Lovö kulturminnen såsom kulturhistoriska byggnadsmiljöer, alléer, parkanläggningar, vägar, fornminnen och minnesstenar,
- att vårda åt föreningen anförtrordna byggnader,
- att vårda och utveckla Fornstigen, (Ny)
- att genom gåvor eller köp förvärva handlingar, litteratur och fotografier m.m.,
- att sprida kunskap om bygdens historia samt
- att i övrigt verka för att av tids- och samhällsförhållanden påkallade förändringar och nydaningar präglas av hänsyn till Lovö egenart och hembygdsarvets förpliktelser,
- att följa utveckling och förändringar inom Lovön och verka för dokumentation och bevarande av sådant som bedöms vara av vikt för framtiden. (Ny)

§ 2.

Alla (Envar) som har (äger) intresse för dessa uppgifter blir efter betalning av medlemsavgiften (kan efter anmälan till styrelsen antagas som) medlem i föreningen.

Den årliga medlemsavgiften (liksom avgiften för ständig medlem) fastställs vid årsmötet. (årsstämma.)

§ 3.

Vid föreningens årsmöte (årsstämma) har varje (äger envar) närvarande medlem en röst. Röstning genom fullmakt (må) får inte (ej) förekomma. Beslut fattas med enkel majoritet, där (icke) inte annat föreskrivs i dessa stadgar. Ärenden avgörs genom öppen omröstning, om (där) inte (ej) sluten begärs. Sluten omröstning kan bara begäras vid personval. Vid lika röstetal har ordförande utslagsröst, (gäller den mening, föreningens ordförande biträder,) utom vid val, då lotten avgör.

§ 4

Föreningens styrelse, vars säte är Drottningholm, ska förutom ordföranden bestå av sju-nio (Ny) ledamöter. (med tre suppleanter). Val av ordförande sker för ett år. Val av (övriga) ledamöter (och suppleanter) sker för två år, (varvid iakttags, att) halva antalet ledamöter

(och suppleanter) väljs (stå under omval) varje år.

Styrelsen utser inom sig vice ordförande, sekreterare och kassör (kassaförvaltare). Till befattning som museiintendent och för vård av fornminnen och samlingar kan (må) styrelsen (vid behov) utse lämplig person eller personer utanför (utom) styrelsen.

Styrelsen är beslutsför då (de vid sammanträdet närvarande utgöres av) ordföranden eller dennes ersättare samt (och jämte) minst tre övriga ledamöter (i övrigt) är närvarande. Såsom styrelsens beslut gäller majoritetens (den) mening. (om vilken de flesta röstande förenar sig.) (och) Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. (den mening, som biträds av ordföranden.)

Föreningen utser två revisorer (och jämte en suppleant) för granskning av (dessa att granska) föreningens räkenskaper och styrelsens förvaltning.

§ 5

Föreningens räkenskaper ska (skola) avslutas för kalenderår och (vara avlämnade) senast den 31 januari lämnas till revisorerna för granskning, som (vilken) ska vara klar (fullgjord) senast den 15 februari.

§ 6.

Årsmötet (Årsstämma) ska hållas före maj månads utgång.

Extra medlemsmöte (stämma) hålls, då styrelsen (så) finner det lämpligt eller då minst 20 medlemmar för särskilt angivet ärende framställt skriftlig begäran om detta (därom) till (hos) styrelsen.

Kallelse till medlemsmöte (stämma) utsänds med posten, kallelse till årsmöte (årsstämma) senast fjorton dagar före årsmötet (stämman) och kallelse till extra medlemsmöte (stämma) senast sju dagar före. Kallelse ska innehålla uppgift om (därvid) de ärenden som ska behandlas på medlemsmötet. (i huvudsak förekommande ärenden.) Kallelse till samkväm, utfärder, föredrag m.m. sker på sätt som bestäms av styrelsen.

Förslag från medlemmar ska ha inkommit till styrelsen senast 3 veckor innan dagen för årsmötet (Ny)

§ 7.

Vid årsmöte (årsstämma) ska förekomma:

Val av ordförande och sekreterare för årsmötet. (stämman).

Val av två justeringsmän.

Styrelsens och revisorernas berättelser för närmast föregående kalenderår.

Fråga om ansvarsfrihet åt styrelsen för föregående års förvaltning.

Val av föreningens och tillika styrelsens ordförande.

Val av halva antalet styrelseledamöter för två år.

(Val av styrelsesuppleant för två år.)

Val av två revisorer (jämte en revisorssuppleant).

Beslut angående medlemsavgifternas storlek.

Av styrelsen väckta förslag.

Av medlemmar väckta förslag.

§ 8.

Beslut om stadgeändring eller om upplösning av föreningen ska för att vara giltigt fattas vid två på varandra följande medlemsmöten (stämmor), varav det första ska vara årsmöte (årsstämma).

Sådana beslut ska fattas vid varje medlemsmöte (stämma) med minst två tredjedels majoritet av vid medlemsmötena (stämmorna) närvarande medlemmar.

§ 9.

Om (I händelse av) föreningen(s) upplösning ska upphöra ska de kontanta tillgångarna användas i (till befrämjande av) föreningens syfte (på sätt) så som föreningen vid (å) sitt (dess) sista medlemsmöte (stämma) med enkel majoritet har (bestäms) beslutat.

Övrig egendom erbjudes utan ersättning åt Stockholms läns hembygdsförbund. (Kungl. Vitterhets-, Historie- och Antikvitets Akademien för framtida vård efter dess bestämmande.)

PRÄSTGÅRDENS OSTMAKARE

När Håkan och jag kommer till ladugården håller Anders Rydström på att lasta in all mjölk från morgonmjölkningen i bilen. Det är 7 vita platskrukor med rött lock, som vardera rymmer 40 liter. Mjölknigen gav 250 liter. Vi ska följa hela produktionsprocessen från kossan till färdig ost. Innan vi kör iväg till mejeriet tittar vi in i Klockargårdens ombyggda jordkällare där ostarna går igenom sin mognadsprocess. Anders vänder ostarna och torkar av dem enligt ett noggrant schema. Dubbla dörrar och skobyte innan man får öppna den inre dörren. En hylla med sex våningsplan är upphängd i taket. Fuktigheten i jordkällaren är för låg. Anders ska göra ett schakt i golvet för att få in markfukt.

Mejeriet ligger i Elfviks gård längst ut på Lidingö där Anders samarbetar med Sofia som äger mejeriet. Anders ska köpa en bättre diskmaskin eftersom det kan uppskattas att 70 % av arbetet är att diska. Hygienen är viktig, rummet ska vara högggradigt rent. Anders har skickat prover på osten till Ekerö kommuns miljökontor. Osten är bakteriefri. Mitt på golvet står ett stort rostfritt grytliknande kärl med digitalt styrda funktioner. Den kan värma, kyla och röra det man håller ner i grytan. Anders greppar vant de tunga krukorna och tippar mjölken i grytan. Han är stark och arbetet går snabbt. Mjölken temperatur är 26° grader och den ska upp till 34°. Då ska mjölken syresättas. Idag ska det bli stekost, som min fru Eva

Anders i Klockargårdens ombyggda jordkällare

Anders kontrollerar att löpen gjort verkan

har smakat, godare än den man köper i handeln. Det tar 20 minuter att höja temperaturen. Anders rör ihop lika mycket filmjolk och yoghurt i en skål, 2 % av den totala volymen. Den rörs ner i den uppvärmda mjölken. Nu ska temperaturen upp till 43° innan löpe (från kalvmagar) kan tillsättas. Löpen är industriellt tillverkad för mejerier. Tattsittande lock läggs på grytan och vi får vänta i 40 minuter medan mjölkblandningen ombildas till ostmassa. Nu har Anders litet tid. Han kokar kaffe och vi äter mina hembakade saffransbullar. Anders berättar både om sig själv och om sina arbeten. Den informationen kommer längre fram. Först kommer osten.

Anders kontrollerar att löpen gjort verkan. Jo, det har gått bra. Nu gäller att skilja ostmassa från vassle. Det gör Anders för hand med ett verktyg som skär massan i smala strimlor. Först tvärs över grytan, sedan vinkelrätt mot. Sedan får maskinen röra runt med ett verktyg som ytterligare sönderdelar ostmassan. Anders

Ostmassan hälls upp i bomullsklädda plastbackar med hål runt om.

kontrollerar att allt gått bra och skär sönder de bitar som maskinen inte har klarat. Ostmassan är tyngre än vasslen. Anders kan därför ösa upp vassle och hälla den i mjölkkrukorna. Vasslen silas genom ett durkslag för att skilja ostmassa från vassle. Nu är det dags att forma ostmassan till ostar som kan skäras upp i lämpliga bitar. Ostmassan hälls upp i bomullsklädda plastbackar med hål runt om. Det vita bomullstyget är mycket tunt, genomskinligt. Tyget viks över ostmassan från de fyra sidorna. Anders pressar hela tiden ut vassle från ostpaketen. Slutligen läggs paketen i en större back och en tyngd ställs högst upp för att få ännu högre press. Nu kan man se hur de färdiga ostarna kommer att se ut. Osten ska koka 30 minuter i vasslen för att få rätt konsistens. Efter lagring och omvårdnad i Klockargårdens jordkällare kan flera sorters ost köpas i gårdsbutiken.

Anders är ett av Elizabeth och Tom Rydströms sex barn. Han var 2 år när Rydströms övertog prästgårdsarrendet. Skolgång i Drottningholm och Tappström. Sedan kockutbildning på Globens Hotell- och Restauranglinje, men Anders tappade tillfälligt matintresset och drev runt i världen, Indien, Syd-Amerika. Gick utbildning till snickare i Härnösand, lärde sig knuttimring och byggde timmerhus i Funäsdalen tillsammans med vännen Ola Bodén. Detta projekt tänker Anders tillbaka på med glädje. Ingen, särskilt inte lokalbefolkningen trodde att det skulle lyckas. Mitt i fjällvärlden utan möjlighet att köpa mat, verktyg och material. Men projektet var plane-

rat i detalj. Allt fanns med i flytten till Funäsdalen och allt fungerade!

Nu blev det matlagning igen, i Umeå. Här träffade han Natalie, en kvinnlig rappare och fick sonen Elliot, som nu är 10 år och kommer till Anders varannan vecka. Natalie och Anders är mycket goda vänner. Anders erbjöds att ta över ansvaret för kaféet i Rosenhill, men han hade aldrig varit chef och tvekade litet. Nu är han kökschef i Rosenhills restaurang. Där träffade han Sofie Cook från England. Hon gör glass i Rosenhill under sommaren. Sofie återvände till Rosenhill och gör fortfarande glass. Nu bor Anders och Sofie i en villa vid Rosenhill när det är kallt och på präsgården vid varmare väderlek. De ska ha barn i mars. En viktig fråga: hur lärde sig Anders att tillverka ost? Svar: kort kurs och en längre tids praktiskt arbete.

Anders har levt ett omväxlande liv. Nu lever han sin dröm, det kan inte bli bättre. Han är bonden och kocken, som gör god mat med goda råvaror. Han har tatuerat en grep på sin ena underarm och en kockkniv på den

Anders underarmar

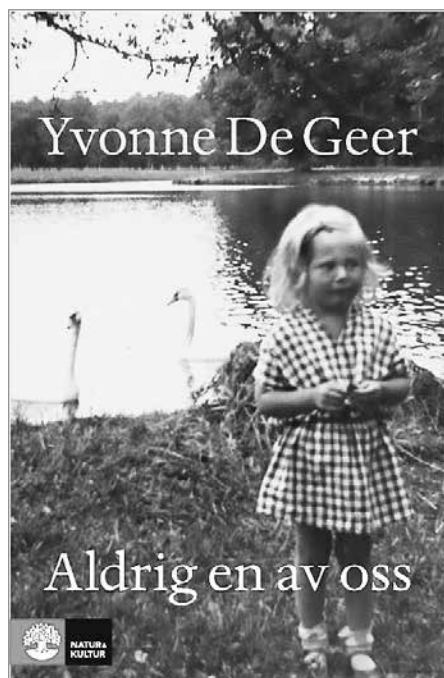
andra. Dessutom känner han sig ganska trygg inför framtiden trots vårt destruktivt fungerande samhälle. Anders har verktygen och kunskaperna för att klara sin och familjens försörjning även vid en samhällskris. Han kan bygga hus och han kan ordna mat. Jag frågar om han har läst Thoreaus *Skogsliv vid Walden*. Den är skriven vid 1800-talets mitt och handlar om möjligheten att försörja sig själv på jakt, fiske och odling i ett enkelt hus långt inne i en skog. Jag nämnde också författaren och journalisten David Jonstad som har flyttat till en liten gård i Dalarna. Övertygad om vår nuvarande civilisations långsamma, men pågående, kollaps vill David Jonstad utforska andra alternativ, bortom lönearbete och tillväxtekonomi. Vårt första möte avslutas alltså med en intressant framtidsdiskussion i skuggan av en kommande samhällskris.

Bild Håkan Svensson, text Bertil Ottoson

Elin och Anders Rydström vid en ostmässa i februari 2019.

LOVÖKVINNOR MED STYRKA, I

Under julhelgen stack min hustru en pocketbok i handen på mig (omslaget, se ovan!). "Den här kanske kan intressera Dig!" – Jo, men visst, boken heter *"Aldrig en av oss"* och är skriven av Yvonne De Geer. Och vadan mitt intresse? Jo, denna kvinna har skrivit en del av sina memoarer (förhoppningsvis den första), och dessa tar sin början i Kanton på Lovö! Boken är högst rekommendabel, inte "bara" från ett Lovöperspektiv. Yvonne (ja, fortsättningsvis använder jag hennes förnamn) skildrar med stor öppenhet de första ca 15 åren i livet. De första tio åren bor hon med sina adoptivföräldrar i Drottningholm med adress Kanton 6. Berättelsen tar sin början i

att hon som drygt ettårig tös adopteras av Jakob och Ingrid De Geer år 1931. Skildringen är redan från början mycket rättfram. Yvannes berättelse ger en onekligen komplex bild av adoptivföräldrarna. Adoptivpappan, som hämtar Yvonne på ett barnhem på Lidingö, väljer ut Yvonne bland flera barn. Yvonne har återgivit situationen, som förtjänar ett direkt citat ur boken:

"Jag förmodar att man förde in honom i lekrummet. För enligt vad han själv berättat så satt ett tiotal barn och lekte på golvet. En ljushårig flicka som hette Eivor slet en teddybjörn från en pojke, dunkade honom i huvudet med den och skrek ilsket: "Min! Min!"

Den där ser ut att ha temperament, sa Jakob, jag väljer henne!"

Ett måhända intressant urvalskriterium för en adoption. Denna adoptionsmodell skulle knappast vara godkänd idag! I vad mån den är en tidstypisk bild vet jag inte! Eivor får snabbt ett nytt namn, som skulle vara mer "värdigt" en De Geer, således får hon heta Yvonne.

Det intressanta i sammanhanget Yvonne förtäljer är emellertid, att hon först på sin tioårsdag får veta att hon är ett adoptivbarn! Nåväl, uppfostran utövad av Ingrid och Jakob, såsom den mycket detaljerat skildras av Yvonne, präglades av både omsorg och en auktoritär stränghet från Jakob och Ingrid. Skildringen av de första åren är till en del mycket detaljerad. Detta har möjliggjorts av, att Yvonne har

haft tillgång till dagböcker skrivna av bägge föräldrarna.

Yvonne ger en noggrann beskrivning av både Jakob och Ingrid. Jakob var en radikal adelsman, som delvis fronderade mot den klassiska modellen för hur en adelsman skulle uppträda. Samtidigt var han mycket noggrann md att understryka det verkliga adelskapets sanna kännetecken för sitt adoptivbarn. Enkelhet, flärdfrihet och en "inbyggd" mental överlägsenhet i förhållandet till "uppkomlingar".

Hur såg nu Yvones närmiljö ut i Kanton? Ja, ursprunget hade varit arbetarbostäder och silkesspinnerier. Den De Geerska boningen på Kanton 6 var en stor tomt, som inrymde både huvudbyggnad och anslutande byggnader. Mangårdsbyggnaden, där familjen De Geer bodde, är en tvåvåningsbyggnad. Då, på 1930-talet var den disponerad med vardagsrum, matsal och bibliotek samt kök i bottenvåningen och med fyra sovrum på övervåningen. Två flygelbyggnader flankerade mangårdsbyggnaden. I den ena flygeln bodde familjen Johansson, där mannen var gårdskar, i ett rum och kök. Den andra flygeln hade varit stall men var nu förrådsbyggnad. Därtill fanns två byggnader på tomten: en lekstuga som dock Yvonne inte gillade; denna upplevde Yvonne som ett krav på "pysslighet". Den andra fristående byggnaden var ett lusthus. Huset tjänade som skrifvarstuga för mamma Ingrid.

På tomten fanns också en ekdunge. Den största eken kallade pappa Jakob för "Yggdrasil". Denna växt i Nordisk Mytologi har dock vanligen ansetts vara en ask. Se fotnoten om denna ask i den gamla folktron.

Hur återspeglades detta i Yvones första år i livet som hon framlevde i Kanton på Lovö? Ja, familjen hade både jungfru och gårdskar, som kom ur enkla förhållanden, långt från en privilegierad adel. Men en av Yvones närmaste lekkamrater var Lasse, gårdskar,ens grabb. När det var skoldags placerades hon i Drottningholms folkskola (där för övrigt både min mor och moster tidigare gått i lågstadiet). Enligt adoptivpappa Jakobs principer skulle Yvonne lära sig att umgås med de breda folklagren. De som gick i folkskolan var ofta "statarbarn" med mycket små hemmaomständigheter. Yvonne gjorde ibland besök hemma hos dessa skolkamrater. Hon fick en helt annan verklighetsbild av vad som var "Fattigsverige", än vad som förmedlades i hemma-uppföstran i Kanton. Dock var utgångspunkten hemifrån att Yvones skolklädsel skulle vara enkel och så lika som möjligt den som klasskamraterna bar. Däremot hade pappa noggrann kontroll på vad som sades från katedern. Hans uttalanden (såsom de återges i boken) var ofta starkt nedsättande om vad skolfröken Karlsson uttryckte och även om hennes (begränsade) begåvning.

Skolbarnen fick också emellanåt tåga iväg till "Fattighuset", beläget

mellan Lovö kyrka och Barkarby, nära Olleberg. Som tröst och uppmuntran sjöngs psalmer för fattighjorden. Psalmsången avslutades alltid med "Blott en dag, ett ögonblick i sänder ..." Fattighuset blev senare ordentligt upprustad med tvårumslägenheter bland annat, och fick namnet Lovögården.

Redan i mitten på 1930-talet gjorde den moderna tekniska utvecklingen sin entré på Kanton 6. Radio, ty Jakob var angelägen att följa den eländiga utvecklingen i Tyskland, telefon, kylskåp och inte minst, rinnande vatten. Vattenverket i Strömdal var i drift och levererade gott vatten inte bara till Stockholms stad, utan också till en del av lovöborna. För familjen De Geer innebar det en stor nymodighet: WC. Den första upplevelsen av denna nymodighet skildras med humor av Yvonne:

"Ingen hade sett maken till WC-tron. ... Pappa förklarade att sedan 'det' var avklarat skulle man dra i det hängande porslinshantaget. Då skulle något märkligt inträffa. Högtidligt tog han porslinshantaget i hand, som ville han hälsa på det, varefter han artigt drog i kedjan.

Men allt som hördes var ett litet gurgel. Sedan blev det tyst ... Först efter tredje försöket skedde miraklet. Pappa gick då till ett ursinnigt anfall mot fienden, slet och dängde med handtaget. Ett högljutt stänkande, gurglande och rosslande utbröt varefter en flod av vatten störtade ner i tronen som stod och skalv."

En onekligen inlevelsefull skildring av hur vi alla kan känna vanmakt inför de nya undren som drabbar oss i vardagstekniken!

Den tilltagande nazismen inte bara i Tyskland gjorde att pappa Jakob blev en tidig kämpande antinazist. Under de sista åren på 1930-talet växte det fram en grupp intellektuella nazistmotståndare, som emellanåt samlades i Kanton. 1940, samma dag som nazityskland invaderar Danmark och Norge har gruppen ett sammanträde hos Amelie Posse. Då bildas också den kända "Tisdagsklubben" med familjen De Geer som mycket aktiva medlemmar. Ja, så småningom blir även Yvonne en aktiv juniormedlem.

År 1940 blir också familjens sista år på Kanton. Pappa Jakob anser att Lovön kan lättare utsättas för bombangrepp än Stockholm. På hösten flyttar man till en stor våning på Södermalm med utsikt över Riddarfjärden. Yvonne skriver att hon längtade hem, alltså till Kanton.

Boken fortsätter med detaljerade berättelser om åren på Södermalm, men denna korta återkoppling får avslutas med flytten från Kanton.

En kommentar om bokens titel: "Aldrig en av oss" som syftar på den slutna adelskretsen där det krävdes "äkta blodsband" för att få riktig tillhörighet.

Stig Morling

Yvonne De Geer som vuxen. Källa hemmets Journal.

FOTNOT:

Om Världsträdet Yggdrasil (källa: Nordisk Mytologi.se)

Det finns en ask, som är gudarnas viktigaste plats. Yggdrasil heter trädet, som sträcker sig över alla världar och som har grönskat sedan tidernas början. Trädet växer från tre rötter som alla sträcker sig till varsin källa. Den första ligger i det mörka Nifelheim, där ormen Nidhögg ihärdigt tuggar på roten. Många andra ormar gör honom sällskap i denna fuktiga, kalla grop. Med jämna mellanrum kommer ekorren Ratatosk springande längs stammen för att lämna fientliga meddelanden från örnen i Yggdrasils krona. Ratatosk ilar alltid tillbaka med ett minst lika hatiskt meddelande till örnen däruppe, som har höken Väderfjölne mellan ögonen.

Den andra roten finns vid Mimers brunn i Jotunheims utkant. Där har jätten Mimer sin hemvist och hans brunn är visdomens källa. Mimer dricker själv ur den varenda dag och därför har han mycket vishet och också kunskap om allt som kommer att ske.

Den tredje och sista roten ligger vid Urdarbrunnen i Asgård, där de tre ödesgudinnorna bor. Deras namn är Urd, Verdandi och Skuld och varje dag vattnar de roten i sitt hem med vatten ur brunnen. Det är på denna plats som gudinnorna spinner världens och människornas öden.

Fyra hjortar betar på Yggdrasils krona. De har fått namnen Dain, Dvalin, Duneyr och Dyratror. Bredvid dem betar geten Heidrun på samma krona. Från hennes juver strömmar för evigt det klara mjödet, som gudarna livnär sig på.

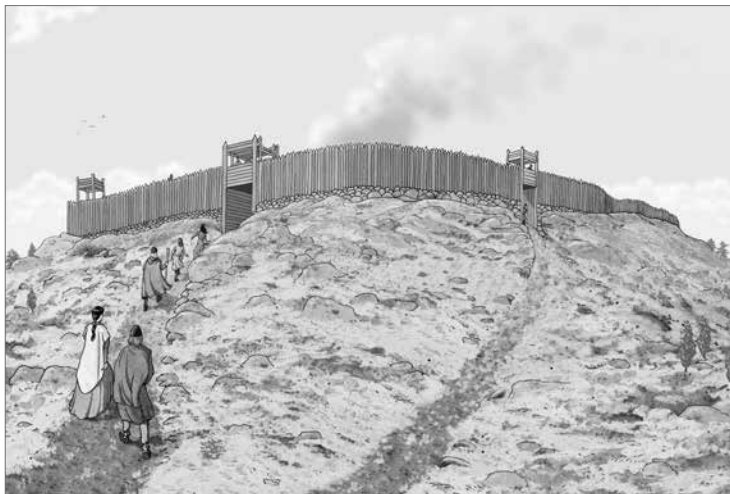
BILDER LÄNGS FORNSTIGEN

Artikelns bilder finns längs Fornstigen.

Vi renoverade Fornstigens information 2014 med hjälp av arkeologen docent Bo Petré och konstnären Ulf Ragnarsson.

Fornborg (Raä 20, Lunda)

*Lov s enda
fornborg ligger på
en bergshöjd med
stup ned mot M -
laren. Avgr ns-
ningen utgörs av
en stenvall som
 r resterna av
en borgmur av
sten och timmer
som bl.a. haft
en palissad. Ett
undersökt schakt
genom borgvallen
visade på en 2,4
meter bred palis-
sadkonstruktion i
mitten uppe på och
l ngsmed vallen.
Murens bredd i
botten var ca 4,3
meter.*

Ett bygravf lt från järnålder, ca 375 e.Kr. –1050 e.Kr.

*Gravf llet består
av 155 undersökta
gravar med de
 ldsta i norra
delen vid det
forna gårdsläget.
Det är utbyggt åt
söder. Nästan alla
gravar  r brand-
gravar, d.v.s. de
döda brändes på
b l på grav-
platsen. Kläder,
smycken, redskap,
vapen, mat och
dryck samt djur
fick följa med på
brandb let.*

Gravfält och runristning vid forntida väg (Raä 53, Edeby)

Gravfältet består av ca 50 gravar och är ca 200x120 meter stort. Gravfältets södra delar ligger nära den vikingatida strandlinjen (ca 5 meter över havet). Här har troligen det förhistoriska Edeby haft sin hamnplats. Vägen som löper igenom gravfältet är forntida. På en berghäll vid vägkanten finns en runristning vars runtext lyder:

"Åsfrid lät hugga åt sina söner Svarthöfde och Julfast, och åt Åsgöt"

Gården/byn som tillhörde det stora s.k. Lunda-gravfältet låg i nuvarande åkern åtminstone från slutet av romersk järnålder (ca 375 e.Kr.) och ända in i 1700-talet.

Gravläggningarna på gravfältet pågick in i sen vikingatid. Gården utvecklades från ensamgård till by under folkvandringstid (500-talet) då 3-4 kärnfamiljer bodde i byn, och även under vendeltid och vikingatid. Man odlade spannmål, framför allt korn. Få spår kan idag ses från den forna gården trots att hundratals hus

har stått här genom århundradena. En brunn kan fortfarande ses i åkern och några husgrundsrester från medeltid finns kvar.

PETER TUCKER

Hälsa Eva, viskade Peter när jag var på väg från hans sjukbädd dagarna innan han dog. De orden kommer jag att minnas resten av mitt liv. De säger mycket om Peter, hans engagemang i andra människor, hans värme och omtanke även i sin svåraste stund.

Peter kommer att leva vidare, inte bara genom sina vackra målningar på elskåp i Drottningholm. Han blev i hård konkurrens utsedd till Årets Lovöperson 2017 och vi som var med vid årsmötet den 12 april 2018 kommer alltid att minnas hans tacktal via skype. Han sammanfattade sitt liv och sitt engagemang för Lovön och avslutade med att han, trots född engelsman, känner att han nu har fått en egen engelsk park, en egen landsbygd, en mängd vänner och känslan av att äntligen ha kommit till sitt riktiga hem.

Peter var engagerad i allt han gjorde. Universum i stort och smått var hans motivbild. Hela livet ville han lära sig nya saker

han ännu inte hunnit lära sig. Peter ville göra det osynliga synligt. De mest komplicerade sammanhangen studerade han noga och gjorde bilder som pedagogisk metod både för att lära sig själv och förmedla sina kunskaper till andra. I hans produktion finns bilder av hur hjärnan fungerar och hur kraftspelet mellan solen och jorden både skyddar jorden och förklarar fåglars och insekters rörelsemönster.

Peter var skeptisk till att kalla sig konstnär även om den benämningen var naturlig för de som ser målningarna på elskåpen. Målningarna är detaljerade och beskriver naturens komplexitet i elskåpets omgivning. Peter beskrev själv sitt yrke som bildskapare. Bilderna var alltid fyllda av mening, riktade till allmänheten och de politiker som borde förstå problemen.

Jag minns särskilt bilderna av Lovö utveckling från ytterskärgård till Förbifart Stockholms påverkan på världsarvet Drottningholm. Peter tyckte mycket om att måla tillsammans med barn. Han och Cilla hade målarkurser i sin trädgård och i Alby centrum där den grå betongen började blomma. De visste också att barn bearbetar sina krigsminnen genom att måla dem. Peter och Cilla arbetade med invandrade barn från krigets Libanon, Kosovo, Bosnien m fl krigshärdar. Minnet av Peter Tucker har inget bäst före-datum.

Bertil Ottoson

Eldsjälar betyder mycket. De är förebilder som går före och inspirerar andra.

Lovö är en utsatt ö där eldsjälar är särskilt viktiga.

Det är en god idé att EleonoraPosten presenterar Lovös eldsjälar och vid årsmötet utser en av dem till årets Lovöperson.

TILL ÅRETS LOVÖPERSON

2017

HAR UTSETTS

Peter Tucker

Peter Tuckers engagemang är hans liv
– i konsten och i alla frågor han arbetar med.

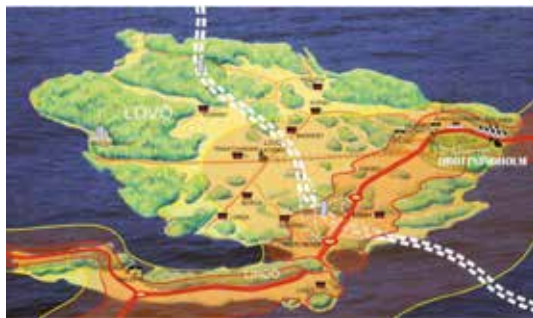
Under många år har Peter arbetat med Drottningholmsparken,
Förbifart Stockholm, Ekerövägens ombyggnad och världsarvet Drottningholm.

Peter ser sambandet mellan dessa områden.

Lovös lokala problem hänger ihop
med globala problem som har blivit allt tydligare.

LOVÖ HEMBYGDSFÖRENING

Vänster uppfifrån:

Diplomet Årets Lovöperson

Hålet i väggen, målning med barn i Alby

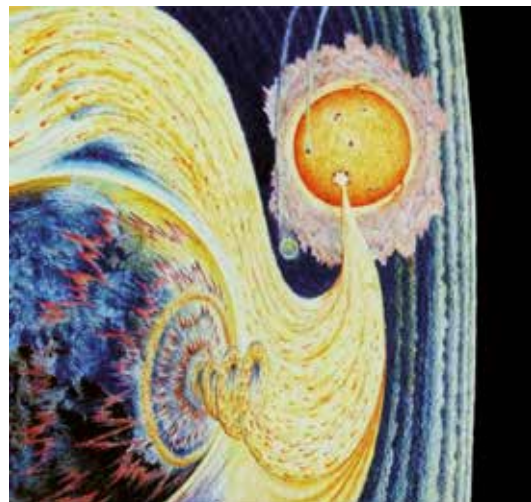
Ett massivt utbrott på Solen

Höger spalt uppfifrån:

Lovön i morgon med Förbifarten

Elskåp i Drottningholmsparken

Vila efter slätter i Drottningholmsparken

ÄNGLARNA I MUSIKEN

Radioprofilen och "barocknörden" Vassilis Bolonassos presenterar ett program med musik som inte behöver bäst-före-datum. Musik som utrustar sina lyssnare med gott mod och vingar. Ett måste för hälsan, ett näste för själen!

Dan Bekking, präst
Lovö kyrkas kör under ledning av Leif Asp

LOVÖ KYRKA

SÖNDAGEN DEN 17 MARS 2019 KL 15:00

Välkommen!

Svenska kyrkan
EKERÖ ADELSÖ-MUNSÖ LOVÖ

EleonoraPosten

ISSN 1651-6508

Utges av Lovö Hembygdsförening

Redaktör: Bertil Ottoson

Layout: Maria Wold-Troell

Manusstopp till nr 2 2019 den 5 juni

Lovö hembygdsförening

Breidablick 2

178 93 Drottningholm

www.lovohembygd.com

Medlemsavgift 200 kr/Familj 250 kr

Plusgiro 8812-0, Swish 123 576 35 94